

CENTRUM BADANIA OPINII SPOŁECZNEJ

SEKRETARIAT
OŚRODEK INFORMACJI

629 - 35 - 69, 628 - 37 - 04
693 - 46 - 92, 625 - 76 - 23

UL. ŻURAWIA 4A, SKR. PT.24
00 - 503 W A R S Z A W A
TELEFAX 629 - 40 - 89

INTERNET

<http://www.cbos.pl>

E-mail: sekretariat@cbos.pl

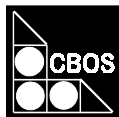
BS/142/2004

PIERWSZE OCENY SKUTKÓW CZŁONKOSTWA POLSKI W UNII EUROPEJSKIEJ

KOMUNIKAT Z BADAŃ

WARSZAWA, WRZESIEŃ 2004

PRZEDRUK MATERIAŁÓW CBOS W CAŁOŚCI LUB W CZĘŚCI ORAZ WYKORZYSTANIE DANYCH EMPIRYCZNYCH
JEST DOZWOLONE WYŁĄCZNIE Z PODANIEM ŹRÓDŁA

PIERWSZE OCENY SKUTKÓW CZŁONKOSTWA POLSKI W UNII EUROPEJSKIEJ

- * Od momentu przystąpienia Polski do Unii Europejskiej utrzymuje się wysoki poziom społecznego poparcia dla członkostwa naszego kraju w tej organizacji. W sierpniu do zwolenników integracji zaliczyło się 70% Polaków, a do jej przeciwników niewiele więcej niż co piąty (21%).

- * Pierwsze, jeszcze dość słabo wykrystalizowane, oceny skutków integracji są lepsze niż przewidywania dotyczące jej konsekwencji formułowane na początku roku. Prawie dwie piąte Polaków (39%) uważa, że członkostwo Polski w Unii Europejskiej przynosi naszemu krajowi więcej korzyści niż strat. Mniej niż co trzecia osoba (30%) sądzi, że dotychczasowy bilans integracji jest dla Polski ujemny.

- * Więcej trudności sprawia Polakom ocena następstw zjednoczenia z Unią Europejską w wymiarze osobistym - pierwsze opinie w tej kwestii są jeszcze bardzo ostrożne, dość dużo jest ocen niejednoznacznych. Podobnie jak na początku roku opinie o skutkach integracji w wymiarze osobistym częściej są negatywne (31%) niż pozytywne (24%).

- * Ponad dwie piąte badanych (43%) sądzi, że na rozszerzeniu Unii Europejskiej więcej zyskują inne państwa unijne niż Polska. Tylko 19% uważa, że przystąpienie do UE jest korzystne przede wszystkim dla naszego kraju.

W sondażu¹ realizowanym po trzech miesiącach od rozszerzenia Unii Europejskiej zapytaliśmy o to, jak Polacy oceniają dotychczasowe efekty członkostwa naszego kraju w tej organizacji. Pomimo krótkiego okresu, jaki upłynął od przystąpienia do Unii, można już było zauważyć jego pierwsze skutki: większość społeczeństwa odczuła wzrost cen niektórych towarów, a rolnicy - zwiększenie popytu na swoje produkty. Dla rolników bardziej realne stało się - w co nie wszyscy z nich wierzyli - otrzymanie dopłat bezpośrednich z budżetu Unii.

STOSUNEK DO CZŁONKOSTWA POLSKI W UNII EUROPEJSKIEJ

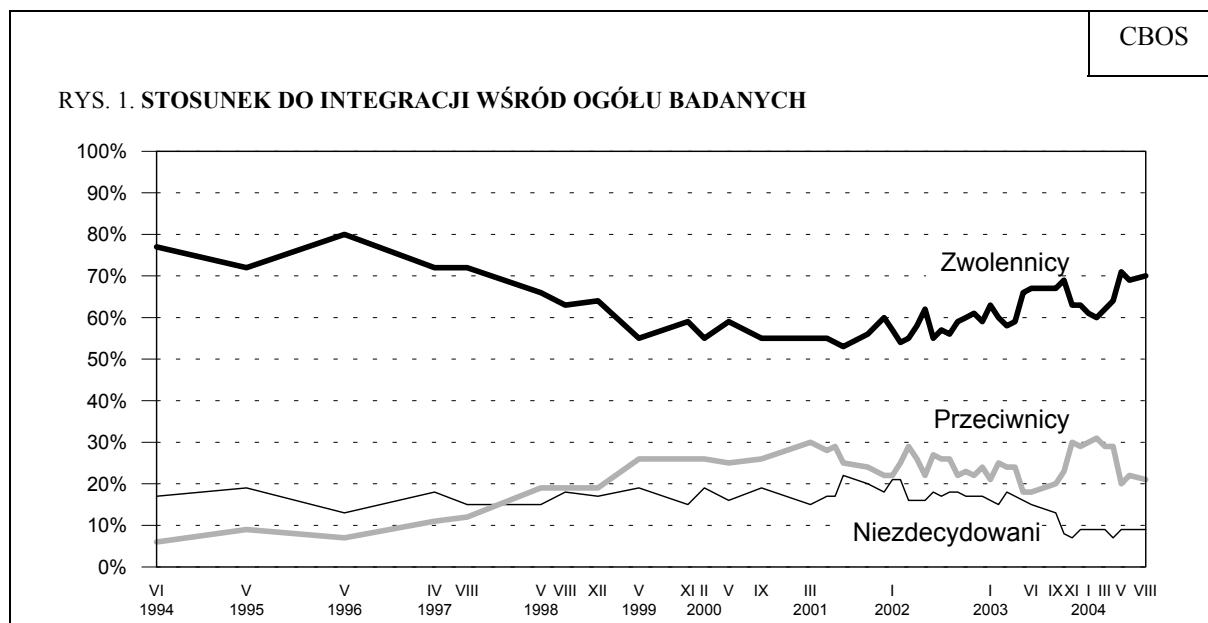
Od momentu przystąpienia Polski do Unii Europejskiej utrzymuje się wysoki poziom społecznego poparcia dla członkostwa naszego kraju w tej organizacji. W sierpniu do zwolenników integracji zaliczyło się 70% Polaków, a do przeciwników - niewiele więcej niż co piąty (21%).

Tabela 1

Stosunek do integracji wśród ogółu badanych	Wskazania respondentów według terminów badań																	
	2002	2003										2004						
	XII	I	II	III	IV	V	VI	IX	X	XI	XII	I	II	III	IV	V	VI	VIII
	w procentach																	
Zwolennicy	59	63	60	58	59	66	67	67	69	63	63	61	60	62	64	71	69	70
Przeciwnicy	24	21	25	24	24	18	18	20	23	30	29	30	31	29	29	20	22	21
Niezdecydowani	17	16	15	18	17	16	15	13*	8	7	9	9	9	9	7	9	9	9

* Łącznie z tymi, którym „jest to obojętne”

¹ Badanie „Aktualne problemy i wydarzenia” (171) zrealizowano w dniach 6-9 sierpnia 2004 roku na reprezentatywnej próbie losowej dorosłych mieszkańców Polski (N=922).

Sierpniowe badanie potwierdza odnotowany już w czerwcu wyraźny wzrost poparcia rolników dla członkostwa Polski w Unii Europejskiej. Odsetek zwolenników integracji w tej grupie jest tylko nieznacznie niższy niż w całej badanej populacji (67%), jednak liczba przeciwników (27%) nadal pozostaje nieco wyższa niż przeciętnie. Warto przy tym zauważyć, że o ile dotychczas poparcie dla integracji było niższe wśród rolników niż wśród ogółu mieszkańców wsi, o tyle obecnie jest odwrotnie - więcej jej zwolenników notujemy wśród rolników (67%) niż wśród mieszkańców wsi (61%).

Generalnie stosunek do przystąpienia Polski do Unii Europejskiej wiąże się przede wszystkim ze statusem społeczno-materiałnym badanych. Im lepiej są wykształceni, uzyskują wyższe dochody i lepiej oceniają swoją sytuację materialną, tym częściej popierają integrację europejską.

Na opinie w tej sprawie wpływa także religijność respondentów, mierzona częstością udziału w praktykach religijnych. Stosunkowo najniższym poparciem dla integracji wyróżniają się osoby najbardziej religijne - kilka razy w tygodniu uczestniczące w praktykach religijnych. W grupie tej proporcje zwolenników (47%) i przeciwników (39%) zjednoczenia z UE są stosunkowo najbardziej wyrównane.

Aprobata członkostwa Polski w Unii Europejskiej przeważa wśród sympatyków wszystkich partii politycznych cieszących się największym poparciem społecznym.

Najpowszechniej wyrażają ją potencjalni wyborcy SdPI, PO oraz SLD. Stosunkowo najwięcej przeciwników członkostwa w Unii Europejskiej znajduje się w elektoracie LPR.

Tabela 2

Potencjalne elektoraty	Stosunek do członkostwa Polski w Unii Europejskiej		
	zwolennicy	przeciwnicy	niezdecydowani
	w procentach		
SdPI	100	0	0
PO	98	1	1
SLD	93	3	4
PiS	84	13	3
PSL	75	16	9
Samoobrona	62	23	15
LPR	49	42	10

OGÓLNE OCENY SKUTKÓW CZŁONKOSTWA POLSKI W UNII EUROPEJSKIEJ NA TLE WCZEŚNIEJSZYCH OCZEKIWAŃ

Pierwsze oceny skutków integracji są słabiej wykrystalizowane, ale lepsze niż przewidywania formułowane na początku roku. W lutym niemal dwie piąte ankietowanych (39%) spodziewało się, że integracja **przyniesie** Polsce więcej korzyści niż strat, i prawie tyle samo (38%) sądziło, iż będzie odwrotnie. Obecnie oceny pozytywne wyraźniej przeważają nad negatywnymi - 39% badanych uważa, że członkostwo Polski w Unii **przynosi** naszemu krajowi więcej zysków niż strat, a 30% sądzi, że dotychczasowy bilans integracji jest ujemny.

Więcej trudności sprawia ankietowanym ocena skutków integracji w wymiarze osobistym - pierwsze opinie w tej kwestii są jeszcze bardzo ostrożne. W porównaniu z oczekiwaniami formułowanymi w lutym oceny wpływu przystąpienia naszego kraju do UE na życie osobiste Polaków są o wiele częściej niejednoznaczne. Być może minęło jeszcze zbyt mało czasu, aby wpływ ten się w pełni uwidocznił. Obecnie mniej osób niż na początku roku (o 5 punktów procentowych) deklaruje, że przystąpienie do UE przynosi im więcej korzyści niż strat, ale mniej również (o 3 punkty) zauważa, że raczej tracą na integracji niż zyskują. Podobnie jak wówczas opinie w tej kwestii w wymiarze osobistym są częściej negatywne (31%) niż pozytywne (24%).

Tabela 3

PUNKTY NA SKALI																					Średnia						
1 - 3							4							5 - 7													
IV '98	V '99	V '00	XII '01	II '03	II '04	VIII '04	IV '98	V '99	V '00	XII '01	II '03	II '04	VIII '04	IV '98	V '99	V '00	XII '01	II '03	II '04	VIII '04	IV '98	V '99	V '00	XII '01	II '03	II '04	VIII '04
w procentach																											
Integracja z Unią Europejską (przyniesie) przynosi Polsce więcej korzyści niż strat							Opinie niejednoznaczne							Integracja z Unią Europejską (przyniesie) przynosi Polsce więcej strat niż korzyści													
46	35	39	40	42	39	39	16	19	17	19	15	15	20	22	32	30	30	31	38	30	3,32	3,95	3,88	3,80	3,69	4,13	3,84
Integracja Polski z Unią Europejską (przyniesie) przynosi mnie osobiście więcej korzyści niż strat							Opinie niejednoznaczne							Integracja Polski z Unią Europejską (przyniesie) przynosi mnie osobiście więcej strat niż korzyści													
33	25	25	34	32	29	24	20	21	26	21	20	23	29	17	25	21	23	28	34	31	3,49	4,12	4,01	3,82	3,93	4,29	4,26
Na przystąpieniu do Unii Europejskiej więcej (zyska) zyskuje Polska niż państwa Unii Europejskiej							Opinie niejednoznaczne							Na przystąpieniu do Unii Europejskiej więcej (zyskają) zyskują państwa Unii Europejskiej niż Polska													
31	22	25	-	24	22	19	17	19	19	-	17	17	21	32	41	40	-	44	50	43	4,06	4,60	4,42	-	4,40	4,87	4,76

Pominięto „trudno powiedzieć”

W lutym tego roku 50% ankietowanych twierdziło, że na przystąpieniu naszego kraju do Unii Europejskiej więcej zyskają państwa Piętnastki niż Polska. Obecnie opinię, że to przede wszystkim dotychczasowe państwa Unii są beneficjentem rozszerzenia, podziela 43% badanych. Niespełna co piąty respondent (19%, o 3 punkty mniej niż na początku roku) uważa, że przystąpienie do UE jest korzystne przede wszystkim dla naszego kraju.

Opinie o skutkach członkostwa Polski w Unii Europejskiej wiążą się przede wszystkim ze statusem społeczno-materialnym badanych, ich pozycją zawodową, a także z wiekiem. Generalnie dotychczasowe efekty integracji najlepiej oceniają ludzie lepiej wykształceni i sytuowani, a także osoby młode (do 24 roku życia) oraz uczniowie i studenci.

O tym, że członkostwo w Unii Europejskiej przynosi Polsce więcej korzyści niż strat, zdecydowanie najczęściej przekonani są respondenci z wykształceniem wyższym (64%) oraz osoby o miesięcznych dochodach *per capita* powyżej 1200 zł (63%). Badani z tych grup częściej niż przeciętnie odczuwają także pozytywne skutki integracji dla siebie osobiście, jednak formułując oceny w wymiarze osobistym są zdecydowanie bardziej wstrzeźliwi niż wypowiadając się o jej skutkach w skali całego kraju. Głównie pozytywnych następstw integracji doświadcza osobiście 34% badanych z wykształceniem wyższym i 37% najlepiej sytuowanych, o dochodach *per capita* powyżej 1200 zł miesięcznie. Osoby najlepiej wykształcone i sytuowane należą ponadto do tych bardzo nielicznych grup, wśród których przeważa przekonanie, że to Polska, a nie kraje Piętnastki są głównym beneficjentem rozszerzenia Unii.

Do osób lepiej niż przeciętnie postrzegających następstwa zjednoczenia Polski z Unią Europejską należą także ludzie młodzi (do 24 roku życia), a szczególnie uczniowie i studenci. Ich oceny dotychczasowych skutków integracji dla Polski i dla nich samych są bardziej zbieżne ze sobą niż w przypadku omawianej wyżej grupy osób o wyższym statusie społeczno-materialnym. O tym, że przystąpienie do Unii Europejskiej przynosi Polsce więcej zysków niż strat, przekonanych jest 47% respondentów do 24 roku życia i 50% uczniów i studentów. Jednocześnie o osobistych korzyściach odniesionych z integracji mówi odpowiednio 40% i 48% z nich.

Skutki członkostwa Polski w Unii Europejskiej stosunkowo dobrze oceniają także rolnicy: 45% z nich pozytywnie wypowiada się o dotychczasowym bilansie integracji dla Polski, a 40% dostrzega korzyści dla siebie osobiście. Oznacza to, że odsetek osób zadowolonych z efektów integracji w wymiarze osobistym jest wśród rolników niewiele mniejszy niż wśród uczniów i studentów, większy zaś niż wśród badanych z wykształceniem wyższym oraz ludzi stosunkowo najlepiej sytuowanych. Jednocześnie rolnicy są grupą, w której najczęstsze jest przeświadczenie, że na rozszerzeniu Unii więcej zyskują kraje Piętnastki niż Polska (sądzi tak 60% z nich).

Do grup najgorzej oceniających skutki integracji należą, ogólnie rzecz biorąc, ludzie najslabiej wykształceni i najgorzej sytuowani. Wśród ankietowanych najbardziej krytycznie wypowiadających się na temat następstw członkostwa w Unii Europejskiej są m.in. gospodynie domowe (43% z nich sądzi, że przynosi ono Polsce więcej strat niż korzyści, a 42% - że osobiście tracą na integracji), renciści (negatywnie ocenia dotychczasowy bilans integracji odpowiednio 36% i 40%) oraz bezrobotni (odpowiednio 36% i 39%). Grupy te najprawdopodobniej z największą wrażliwością reagują na wzrost cen związany z rozszerzeniem Unii Europejskiej.

Wśród osób najgorzej oceniających skutki rozszerzenia Unii Europejskiej są także badani kilka razy w tygodniu uczestniczący w praktykach religijnych. Zdaniem niemal połowy z nich (46%), integracja przynosi Polsce więcej strat niż zysków, a w opinii ponad dwóch piątych (41%) jest raczej niekorzystna dla nich samych.

Opinie o skutkach przystąpienia Polski w Unii Europejskiej wiążą się ze stosunkiem do integracji. Zwolennicy członkostwa naszego kraju w UE oceniają je lepiej niż przeciwnicy, przy czym poparcie dla integracji silniej wiąże się z pozytywną oceną jej dotychczasowych efektów w skali całego kraju (V Cramera =0,39) niż w wymiarze osobistym (V Cramera =0,34). Prawidłowość tę obserwowaliśmy także przed rozszerzeniem Unii, kiedy to akceptacja idei integracji wynikała w większym stopniu z nadziei na poprawę sytuacji kraju niż na odniesienie osobistych korzyści z członkostwa w Unii.

Tabela 4

Stosunek do członkostwa Polski w Unii Europejskiej	Integracja z Unią Europejską przynosi Polsce więcej korzyści niż strat	Opinie niejednoznaczne	Integracja z Unią Europejską przynosi Polsce więcej strat niż korzyści	Trudno powiedzieć
	w procentach			
Zwolennicy	51	21	18	10
Przeciwnicy	10	11	74	6
Niezdecydowani	15	26	26	33

Tabela 5

Stosunek do członkostwa Polski w Unii Europejskiej	Integracja z Unią Europejską mnie osobiście przynosi więcej korzyści niż strat	Opinie niejednoznaczne	Integracja z Unią Europejską mnie osobiście przynosi więcej strat niż korzyści	Trudno powiedzieć
	w procentach			
Zwolennicy	31	34	21	14
Przeciwnicy	8	15	65	12
Niezdecydowani	7	20	28	45

★

★

★

W ostatnich miesiącach przed wejściem Polski do Unii Europejskiej narastały obawy przed niekorzystnymi skutkami zjednoczenia. Już po rozszerzeniu Unii Polacy odczuli ulgę - mimo iż na razie jeszcze większość z nich nie dostrzega wyraźnych korzyści z integracji, nie sprawdziły się też najczarniejsze scenariusze z nią związane. Efekty członkostwa w tej organizacji okazały się - jak dotychczas - mniej dotkliwe, niż się spodziewano. Najprawdopodobniej redukcja obaw związanych z integracją wpływa m.in. na utrzymywanie się wysokiego społecznego poparcia dla członkostwa Polski w Unii Europejskiej.

Pozytywne skutki przystąpienia naszego kraju do Unii Europejskiej zaczynają już odczuwać rolnicy. Należą oni - obok ludzi młodych - do tych grup, które po trzech

miesiącach członkostwa Polski w Unii Europejskiej najczęściej przyznają, że integracja przynosi im samym więcej zysków niż strat. Pozytywna ocena efektów integracji przyczyniła się do wyraźnego w tej grupie wzrostu poparcia dla obecności Polski w Unii.

Opracowała
Beata ROGUSKA

A N E K S

Tabela 1. Czy osobiście popiera Pan(i) członkostwo Polski w Unii Europejskiej
czy też jest Pan(i) temu przeciwny(a)?

(%)

	Popieram	Nie popieram	Trudno powiedzieć	Liczba osób
Ogółem	70	21	9	922
Płeć				
Mężczyźni	74	18	8	438
Kobiety	66	23	11	484
Wiek				
18-24 lat	80	16	5	140
25-34	70	19	11	163
35-44	70	22	8	146
45-54	72	20	8	184
55-64	71	24	5	117
65 lat i więcej	58	23	19	172
Miejsce zamieszkania				
Wieś	61	26	13	342
Miasto do 20 tys.	73	18	8	119
20-100 tys.	73	21	7	183
101-500 tys.	82	10	8	170
501 tys. i więcej mieszk.	68	23	8	109
Wykształcenie				
Podstawowe	55	29	15	269
Zasadnicze zawodowe	66	23	11	234
Średnie	80	14	6	319
Wyższe	85	12	2	99
Grupa społ.-zaw. pracujący				
Kadra kier., inteligencja	85	13	3	68
Prac.umysł.niż.szczębla	85	5	10	95
Pracownicy fiz.- umysł.	67	21	12	77
Robotnicy wykwalifikowani	77	15	8	64
Robotnicy niewykwalifik.	64	20	16	34
Rolnicy	67	27	6	49
Pracujący na własny rach.	75	25	0	30
Bierni zawodowo				
Renciści	63	23	14	95
Emeryci	61	24	15	174
Uczniowie i studenci	88	9	4	74
Bezrobotni	58	33	9	108
Gospodynie domowe i inni	60	33	7	54
Pracuje w:				
inst. państw., publicznej	80	11	10	138
spółce właścicieli				
prywatnych i państwa	84	11	5	62
sekt. pryw. poza rolnict.	73	19	8	166
prywatnym gosp. rolnym	63	30	7	49
Dochody na jedną osobę				
Do 300 zł	60	32	8	147
301-500	68	20	12	156
501-900	69	17	14	198
901-1200	78	15	7	93
Powyżej 1200 zł	87	8	6	66
Ocena własnych war. mater.				
Złe	58	30	12	288
Średnie	72	17	11	413
Dobre	81	14	5	219
Udział w prakt. religijnych				
Kilka razy w tygodniu	47	39	13	72
Raz w tygodniu	73	17	9	448
1-2 razy w miesiącu	68	21	11	138
Kilka razy w roku	74	19	8	176
W ogóle nie uczestniczy	66	24	10	88
Poglądy polityczne				
Lewica	86	11	3	139
Centrum	70	23	7	290
Prawica	74	22	4	260
Trudno powiedzieć	55	22	23	232

Tabela 2. Ocena skutków integracji dla Polski.
 1 - Wejście Polski do UE przynosi Polsce więcej korzyści niż strat;
 2 - Ocena niejednoznaczna; 3 - Wejście Polski do UE przynosi Polsce
 więcej strat niż korzyści

	(%)				
	1	2	3	Trudno powiedzieć	Liczba osób
Ogółem	39	20	30	11	922
Płeć					
Mężczyźni	45	18	28	9	438
Kobiety	34	21	32	13	484
Wiek					
18-24 lat	47	22	27	4	140
25-34	47	19	29	5	163
35-44	44	20	25	11	146
45-54	40	19	32	9	184
55-64	37	14	38	11	117
65 lat i więcej	21	23	30	25	172
Miejsce zamieszkania					
Wieś	35	19	32	14	342
Miasto do 20 tys.	35	23	30	13	119
20-100 tys.	36	20	32	12	183
101-500 tys.	47	20	27	7	170
501 tys. i więcej mieszk.	48	18	26	8	109
Wykształcenie					
Podstawowe	23	19	37	20	269
Zasadnicze zawodowe	40	20	31	9	234
Średnie	44	24	26	7	319
Wysze	64	9	21	6	99
Grupa społ.-zaw. pracujący					
Kadra kier., inteligencja	58	12	24	6	68
Prac. umysł. niż. szczebla	58	20	18	4	95
Pracownicy fiz.- umysł.	40	18	32	9	77
Robotnicy wykwalifikowani	49	16	32	4	64
Robotnicy niewykwalifik.	31	17	36	16	34
Rolnicy	45	27	20	7	49
Pracujący na własny rach.	50	13	27	10	30
Bierni zawodowo					
Renciści	24	25	36	15	95
Emeryci	28	17	31	24	174
Uczniowie i studenci	50	26	23	1	74
Bezrobotni	33	20	36	11	108
Gospodynie domowe i inni	21	27	43	9	54
Pracuje w:					
inst. państw., publicznej	51	18	22	9	138
spółce właścicieli					
prywatnych i państwa	60	18	19	4	62
sekt. pryw. poza rolnict.	43	17	34	6	166
prywatnym gosp. rolnym	47	22	23	7	49
Dochody na jedną osobę					
Do 300 zł	33	21	37	8	147
301-500	34	25	34	7	156
501-900	39	22	25	14	198
901-1200	44	17	31	7	93
Powyżej 1200 zł	63	12	20	5	66
Ocena własnych war. mater.					
Złe	26	21	39	14	288
Średnie	39	21	28	13	413
Dobre	57	15	23	5	219
Udział w prakt. religijnych					
Kilka razy w tygodniu	18	21	46	16	72
Raz w tygodniu	42	20	27	10	448
1-2 razy w miesiącu	38	20	30	12	138
Kilka razy w roku	39	20	28	13	176
W ogóle nie uczestniczy	41	16	34	9	88
Poglądy polityczne					
Lewica	52	11	27	11	139
Centrum	41	23	29	6	290
Prawica	40	23	32	5	260
Trudno powiedzieć	27	17	31	24	232

Tabela 3. Ocena skutków integracji dla respondenta osobiście.
 1 - Wejście Polski do UE mnie osobiście przynosi więcej korzyści niż strat;
 2 - Ocena niejednoznaczna; 3 - Wejście Polski do UE mnie osobiście przynosi więcej strat niż korzyści

	(%)				
	1	2	3	Trudno powiedzieć	Liczba osób
Ogółem	24	29	31	17	922
Płeć					
Mężczyźni	28	31	29	12	438
Kobiety	21	26	33	20	484
Wiek					
18-24 lat	40	28	23	9	140
25-34	34	26	26	14	163
35-44	26	28	35	12	146
45-54	23	29	32	15	184
55-64	16	29	40	15	117
65 lat i więcej	7	32	30	31	172
Miejsce zamieszkania					
Wieś	21	30	30	19	342
Miasto do 20 tys.	18	29	40	13	119
20-100 tys.	21	31	32	15	183
101-500 tys.	35	27	22	15	170
501 tys. i więcej mieszk.	26	22	33	19	109
Wykształcenie					
Podstawowe	11	27	37	25	269
Zasadnicze zawodowe	24	29	35	13	234
Średnie	32	30	25	14	319
Wyższe	34	30	25	11	99
Grupa społ.-zaw. pracujący					
Kadra kier., inteligencja	33	29	26	12	68
Prac. umysł. niż. szczebla	37	27	20	16	95
Pracownicy fiz.- umysł.	28	26	38	8	77
Robotnicy wykwalifikowani	33	28	24	15	64
Robotnicy niewykwalifik.	14	25	38	23	34
Rolnicy	40	29	24	8	49
Pracujący na własny rach.	35	19	28	17	30
Bierni zawodowo					
Renciści	11	31	40	18	95
Emeryci	7	31	32	30	174
Uczniowie i studenci	48	32	15	5	74
Bezrobotni	14	29	39	18	108
Gospodynie domowe i inni	21	26	42	11	54
Pracuje w:					
inst. państw., publicznej	33	30	23	14	138
spółce właścicieli					
prywatnych i państwa	30	29	20	20	62
sekt. pryw. poza rolnict.	30	24	34	11	166
prywatnym gosp. rolnym	37	26	29	7	49
Dochody na jedną osobę					
Do 300 zł	17	30	40	13	147
301-500	20	34	33	13	156
501-900	22	30	31	16	198
901-1200	30	35	21	15	93
Powyżej 1200 zł	37	32	19	12	66
Ocena własnych war. mater.					
Złe	17	24	41	19	288
Średnie	25	29	28	18	413
Dobre	32	34	23	11	219
Udział w prakt. religijnych					
Kilka razy w tygodniu	10	29	41	20	72
Raz w tygodniu	25	32	28	15	448
1-2 razy w miesiącu	23	27	34	17	138
Kilka razy w roku	30	23	30	17	176
W ogóle nie uczestniczy	22	24	33	21	88
Poglądy polityczne					
Lewica	33	26	27	13	139
Centrum	27	32	31	10	290
Prawica	21	33	35	11	260
Trudno powiedzieć	18	21	28	33	232

Tabela 4. Ocena skutków integracji dla Polski i państw UE.
 1 - Na przystąpieniu Polski do UE więcej zyskuje Polska niż państwa UE;
 2 - Ocena niejednoznaczna; 3 - Na przystąpieniu Polski do UE więcej zyskują państwa UE niż Polska

	(%)				
	1	2	3	Trudno powiedzieć	Liczba osób
Ogółem	19	21	43	17	920
Płeć					
Mężczyźni	24	20	44	12	436
Kobiety	15	22	42	21	484
Wiek					
18-24 lat	22	31	40	8	140
25-34	23	24	43	10	163
35-44	19	20	48	13	145
45-54	19	17	48	15	184
55-64	18	17	44	21	117
65 lat i więcej	13	16	38	33	172
Miejsce zamieszkania					
Wieś	14	18	51	17	342
Miasto do 20 tys.	20	19	42	19	119
20-100 tys.	22	22	39	18	183
101-500 tys.	25	26	35	15	168
501 tys. i więcej mieszk.	20	22	42	15	109
Wykształcenie					
Podstawowe	10	20	46	24	269
Zasadnicze zawodowe	15	18	50	16	233
Średnie	35	23	40	13	319
Wysze	25	25	30	11	99
Grupa społ.-zaw. pracujący					
Kadra kier., inteligencja	35	22	32	11	68
Prac. umysł. niż. szczebla	24	30	32	15	95
Pracownicy fiz.- umysł.	19	25	42	14	77
Robotnicy wykwalifikowani	17	23	46	14	64
Robotnicy niewykwalifik.	20	17	48	14	34
Rolnicy	16	21	60	3	49
Pracujący na własny rach.	24	19	37	20	30
Bierni zawodowo					
Renciści	13	15	50	21	95
Emeryci	16	15	38	30	174
Uczniowie i studenci	28	38	32	2	74
Bezrobotni	14	14	57	15	106
Gospodynie domowe i inni	10	16	55	19	54
Pracuje w:					
inst. państw., publicznej	29	19	36	16	138
spółce właścicieli					
prywatnych i państwa	14	33	40	13	62
sekt. pryw. poza rolnict.	24	25	38	13	166
prywatnym gosp. rolnym	15	21	61	3	49
Dochody na jedną osobę					
Do 300 zł	14	20	54	12	147
301-500	13	26	46	16	156
501-900	22	21	37	20	196
901-1200	25	22	35	18	93
Powyżej 1200 zł	42	29	21	8	66
Ocena własnych war. mater.					
Złe	12	16	53	18	288
Średnie	18	22	42	17	411
Dobre	29	24	33	13	219
Udział w prakt. religijnych					
Kilka razy w tygodniu	11	20	51	18	72
Raz w tygodniu	16	24	44	16	448
1-2 razy w miesiącu	20	15	45	21	138
Kilka razy w roku	24	22	38	16	174
W ogóle nie uczestniczy	29	15	43	14	88
Poglądy polityczne					
Lewica	27	23	36	15	139
Centrum	22	22	47	9	288
Prawica	16	20	52	12	260
Trudno powiedzieć	14	19	34	33	232